

Vlaams
Parlement

vergadering **C328**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 22 september 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van het OCMW in de gemeentebesturen – 2954 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de initiatieven die de minister zal nemen om de wettelijkheid in Linkebeek te herstellen nadat de Linkebeekse gemeenteraad op 7 september 2015 opnieuw weigerde een nieuwe burgemeester voor te dragen – 2917 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de stimulering van vrijwillige fusie van gemeenten – 2828 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de laatste wilsbeschikking voorzien in het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging – 2858 (2014-2015)	15
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de gevolgen voor de organisatie van het inburgeringstraject van de te verwachten erkenning van duizenden extra vluchtelingen – 2998 (2014-2015)	19
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de campagne 'Klikgevaar: klik jezelf niet bloot' – 2808 (2014-2015)	24
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de personeelsmobiliteit tussen gemeente en hulpverleningszones – 2988 (2014-2015)	27

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van het OCMW in de gemeentebesturen – 2954 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, nogal wat OCMW's en gemeentebesturen zitten op hete kolen om te weten in welke richting ze de integratie moeten oriënteren. Ze willen vooral weten of 2019 een haalbare datum blijft. Er wordt een beetje gewacht op een duosproming van u met federaal minister van Maatschappelijke Integratie Borsus om dat uit te klaren.

Kunnen we deze datum aanhouden? Is er ondertussen nog overleg geweest tussen de Federale Regering en de deelstaten over dit onderwerp? Tot welke conclusie is men gekomen? Wat leren de verschillende juridische adviezen ons? Hebben die al klaarheid gebracht? Hoe ziet u de verdere timing van dit dossier?

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Doomst, dit onderwerp is al meer dan één keer aan bod gekomen, en terecht, niet alleen in deze commissie, maar ook in de plenaire vergadering van 30 juni. We hebben op zeer, zeer regelmatige basis contact met het kabinet-Borsus, vorige week nog bijvoorbeeld. We zitten er echt kort op.

U weet ook, u hebt dat aangegeven, dat het aan minister Borsus is om de nodige aanpassingen te doen aan de federale OCMW-wet. We hebben geen indicaties dat dat niet zal gebeuren. We hebben ook geen indicaties en geen vrees dat we onze timing niet zullen halen. Ik hoop dat er binnen zeer afzienbare tijd op federaal niveau een ei wordt gelegd, zodat we duidelijkheid kunnen verschaffen. Ik ben het met u eens dat we de lokale besturen zoveel mogelijk op voorhand klaarheid moeten bieden, een soort stappenplan moeten kunnen voorleggen. Ik maak me absoluut geen zorgen. We hebben de nodige contacten en we zullen dit op de voet blijven opvolgen.

De heer Michel Doomst (CD&V): Dank u voor de geruststelling, minister. Het leeft wel op het terrein. Ik heb de indruk dat de lokale besturen heel actief bezig zijn met de voorbereiding van die operatie. In die zin zou het goed zijn om binnen afzienbare tijd – want men ziet wat af omdat men niet voelt waar u naartoe wilt – zo snel mogelijk, klaarheid te krijgen. Ik wil u aanraden om de duosproming met minister Borsus te maken. Dat moet iets geven, dat zou een en ander in beweging kunnen zetten.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Minister, bedankt voor het antwoord. Collega, bedankt voor de vraag. Het is een pertinente vraag.

We ervaren allemaal dat in bepaalde gemeenten toch wat weigering bestaat om daar snel mee voort te gaan. Dat is natuurlijk de verkeerde reactie op alles. De integratie tussen OCMW en gemeente is een goede zaak. Het gebeurt op korte termijn, 2019 is kortbij. Dat is een zeer goede zaak, dat wil ik nogmaals onderstrepen. Het is jammer dat bepaalde factoren sommige mensen laten denken dat zij niet moeten voortmaken met de voorbereiding van die integratie. Dat zou een bijzonder slecht signaal zijn. We hopen net als u dat de kippen aan de overkant snel hun ei leggen, zodat we snel vooruit kunnen. Dat is in het belang van de OCMW's, de gemeenten en zeker van de bevolking die betrokken is bij dat dossier.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb al aangegeven dat ik de bezorgdheid deel. We zullen zo snel mogelijk ons ei leggen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Als dat onverwijld gebeurt, zie ik het zitten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de initiatieven die de minister zal nemen om de wettelijkheid in Linkebeek te herstellen nadat de Linkebeekse gemeenteraad op 7 september 2015 opnieuw weigerde een nieuwe burgemeester voor te dragen – 2917 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Dit feit werd ook al in de plenaire vergadering behandeld, niet alleen door mij, maar ook door mijn fractievoorzitter, de heer Janssens. Deze burgemeesterscarrousel sleept al lang aan. We hebben er al op gewezen dat dit niet nieuw is.

De heer Thiéry is al sinds 2007 onwettig burgemeester in de faciliteitengemeente Linkebeek op Vlaams grondgebied. Ik herinner me mijn allereerste betoog hier in de plenaire vergadering, de maidenspeech heeft toch iets speciaals. Ik herinner me, minister, dat ik u toen gevraagd heb wat u er ging aan doen.

U antwoordde me: "Ze hebben me laten weten dat het puur wegens tijdsgebrek was dat er nog geen andere burgemeester werd aangesteld. Ik stel voor dat we het beiden goed opvolgen. Laten we vooralsnog vertrouwen hebben in al onze gemeentebesturen."

Als kersvers parlementslid waarschuwde ik u toen dat het geen nieuw feit was, dat we onze pappenheimers van het FDF, of het ex-FDF, kennen. Zij hebben geen goede intenties. Ik noemde u toen zelfs naïef, wat me niet in dank werd afgenomen. Blijkt dat we te vroeg gelijk hadden, wat wel meer gebeurt met onze partij en standpunten.

Een tweede keer kon ik zelf niet aanwezig zijn en heeft de heer Janssens u ondervraagd in de plenaire vergadering. U kondigde op korte termijn een wetgevend initiatief aan betreffende de benoeming van een burgemeester in Linkebeek. U zou snel met een voorstel komen en dat zou het best binnen de meerderheid worden besproken.

Ik heb er begrip voor: u bent plat op de buik gegaan op het communautaire vlak om deel te kunnen nemen aan de macht. Wat bleek, wonder boven wonder? U vond ook daar geen meerderheid. Intussen hebben wij kort daarna een initiatief voorgelegd, een wetsvoorstel zoals u zelf suggereerde. U hebt dat niet gesteund.

Mijn vraag is wat ingehaald door de actualiteit. We waren verbaasd toen we in de krant lazen dat er een compromis was gesloten. U ging de tweede op de lijst van de burgemeester benoemen als burgemeester. U bent weer gepakt in uw naïviteit, als ik dat zo mag zeggen, minister. U hebt weer die Vlamingenhaters

van het FDF onderschat. Over de partijgrenzen heen bestaat er wel zoiets als een Franstalig front, wat in Vlaanderen ondenkbaar is, en ze hebben u opnieuw wandelen gestuurd.

Minister, wat gaat u nu doen? Ze hebben u in uw hemd gezet, u hebt een politiek compromis willen sluiten door de nummer twee van de lijst van de burgemeester – de facto een FDF-lijst – te benoemen. Wat gaat u als Vlaams-nationalist doen? Ik wil u er nog eens op attent maken dat uw achterban heel Vlaams-nationaal is. Uw eerste programmapunt is ook heel Vlaams-nationaal.

We zijn nu bijna een jaar verder. Ik ben benieuwd of u die naïviteit volledig van u hebt afgeworpen. Ik hoor graag uw antwoord. Wanneer gaan we deze burgemeester eindelijk eens in de pas doen lopen? Wanneer gaat het een burgemeester worden die de decreten opvolgt zoals al die andere burgemeesters in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Voorzitter, minister, misschien hebt u het al vernomen of ik kan het u als een scoop geven. Gisteravond heeft de meerderheid van Linkebeek de beslissing genomen om de heer Ghequière niet de eed van burgemeester te laten afleggen. Ze gaan niet in op uw voorstel. Dat bericht is gisteravond via een persbericht verspreid.

Wat gaat u nu doen? Administratief gezien denk ik dat de heer Thiéry waarnemend burgemeester blijft, aangezien hij aangesteld is door de gemeenteraad. Ik heb uit de persmededeling ook begrepen dat geen enkel ander lid van de meerderheid wenst te worden aangesteld als burgemeester. Wat gaat u doen, nu ze dit geweigerd hebben en ze allemaal achter Damien Thiéry blijven staan?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voor de collega's die eraan twifelen: ik volg de actualiteit wel degelijk op. Het was mij dus ook niet ontgaan dat de heer Ghequière gisteren verklaard heeft dat hij de benoeming niet zou accepteren.

Mijnheer Van Grieken, u hebt uw versie van het verhaal geschetst. Dat mag u natuurlijk doen. Ik zal de hele voorgeschiedenis niet herhalen, ze is ook al een paar keer in deze commissie en in de plenaire vergadering aan bod gekomen. We weten allemaal dat dit al sinds 2007 aansleept.

Toen ik bevoegd werd voor het binnenlands bestuur, heb ik verschillende brieven gestuurd naar de gemeenteraad van Linkebeek, met de vraag om een legitieme voordracht te doen. Ondertussen zijn er drie nieuwe feiten. De gemeenteraad deed op 7 september geen nieuwe voordracht. Ondanks mijn zoveelste brief en ondanks de aanwezigheid van een regeringscommissaris ter plekke, is er geen nieuwe geldige voordracht gekomen.

Ik heb dan beslist om de heer Ghequière op 17 september te benoemen – te benoemen, niet aan te stellen – als burgemeester van Linkebeek. Ik denk dat uit die keuze blijkt dat er respect is voor de politieke krachts- en machtsverhoudingen in Linkebeek. Ik had ook iets helemaal anders kunnen doen, mijnheer Van Eyken. Ik kan benoemen wie ik wil. De gemeenteraad van Linkebeek telt vijftien gemeenteraadsleden, waarvan dertien Franstalige en twee Nederlandstalige. Dan kunt u mij van van alles beschuldigen, behalve van het feit dat ik geen respect zou hebben getoond voor de politieke machtsverhoudingen in Linkebeek. De heer Ghequière leek mij een goede keuze te zijn, niet alleen omdat hij redelijk goed tweetalig is, maar ook omdat hij, na Damien Thiéry, de meeste voorkeurstemmen had gehaald bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2012. Mijnheer Van

Grieken, u zegt dat ik een politiek compromis gesloten heb, maar dit was geen compromis. Als dit een compromis was, had dat betekend dat de heer Ghequière aanvaard zou hebben dat hij benoemd was, quod non.

Ik heb samen met jullie vastgesteld, collega's, dat de heer Ghequière, na een overleg met de meerderheid in Linkebeek, gisterenavond publiekelijk verklaard heeft dat hij dit niet aanvaardt. Ik kan u zeggen – en ik wik en weeg mijn woorden – dat ik als minister ontzettend teleurgesteld ben dat de heer Ghequière dit weigert. Blijkbaar is er in Linkebeek geen enkele bereidheid om in dit dossier tot een oplossing en een pacificatie te komen. Op die manier raakt men aan de principes van de rechtsstaat. Men houdt vast aan een scenario waarbij de heer Thiéry 'tijdelijk' blijft zitten tot 2018. Ik vind dat een eenzijdig dictaat – ik wik en weeg opnieuw mijn woorden – vanuit de Franstalige meerderheid in Linkebeek. Dit eenzijdige dictaat primeert mijns inziens op de zesde staats hervorming en de bijzondere wet waarmee men heel duidelijk komaf wilde maken met de carrousel en het uitblijven van een burgemeester.

Na de niet-benoeming had men nog een beroepsmogelijkheid bij de tweetalige kamer van de algemene vergadering van de Raad van State. Zodra die welbepaalde kamer uitspraak deed, was de niet-benoeming definitief. De beslissing die gisterenavond door de meerderheid in Linkebeek genomen is, houdt dus ook geen rekening met de rechtsspraak van de Raad van State. Ik benadruk dat die tweetalige algemene vergadering het hoogste administratieve rechtscollege van dit land is. Dat heeft sinds 2012 tot twee keer toe de niet-benoeming van de heer Thiéry bevestigd.

Ik spreek ook over een politiek dictaat vanuit Linkebeek omdat de bijzondere wet, waarmee men dacht dat de carrousel definitief van de baan zou zijn, voorschrijft dat de gemeenteraad binnen de dertig dagen een nieuwe voordracht doet van een andere kandidaat-burgemeester dan diegene die door de Raad van State definitief niet benoemd is. Wij hebben Linkebeek geen dertig dagen, maar wel negen maanden de tijd én alle mogelijkheden gegeven om daaraan tegemoet te komen. We hebben ook de mogelijkheid geboden om tot een gedragen oplossing te komen, met alle respect voor de bijzondere wetgever en de Raad van State. Zelfs een lid van het huidige college wijst men vandaag af. Dat is een vaststelling die ik samen met u doe, collega's.

Voor het correct functioneren van de rechtsstaat en een goede werking van de instellingen is het fundamenteel dat alle overheden van het land, ook het gemeentebestuur van Linkebeek, de uitspraken van het hoogste administratieve rechtscollege respecteren en dat ze uitvoering geven aan de democratisch tot stand gekomen rechtsregels. Dat men in Linkebeek vanuit een Franstalige meerderheid met een eenzijdig politiek dictaat de wetten en de rechtsspraak compleet naast zich neerlegt en dat bovendien voorstelt als de normaalste zaak van de wereld, is een rechtsstaat onwaardig.

Ik zal me beraden over de volgende stappen. Ik kijk alvast erg uit naar de argumentatie die men zal geven bij deze recente ontwikkeling vanuit de Franstalige meerderheid in Linkebeek. Ik zal het hier in elk geval niet bij laten.

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, u zult het mij niet kwalijk nemen dat ik bij mijn woorden blijf dat dit een compromis is. Vijf jaar communautaire stilstand, dat is de prijs die u hebt moeten betalen om minister te kunnen worden en om in de Federale Regering te zitten. Communautair zou er niets bewegen en mocht er niets veranderen. U legt een signaal van de Vlaamse kiezer en van uw eigen achterban naast u neer om aan de vetpotten van de macht te kunnen zitten.

Het is niet omdat u een compromis dacht te hebben gesloten, dat de Franstaligen zich daaraan houden. Er is immers alleen maar een communautaire stilstand langs Vlaamse zijde. Een belangrijk feit, dat ik ook in deze commissie moet benadrukken, ook al heeft het niets te maken met onze bevoegdheden, is namelijk de vervanging van de federale minister Jamar door mevrouw Wilmès. Dat is een sterk signaal van de MR, die een Franstalig kiespubliek op Vlaams grondgebied tevreden moet stellen. Dat is een rechtstreeks gevolg van die gruwelijke zesde staatshervorming, die u als Vlaamse Regering loyaal ging uitvoeren. Door die zesde staatshervorming kunnen Franstalige partijen nog steeds stemmen ronselen op Vlaams grondgebied. Die communautaire stilstand geldt blijkbaar alleen voor de Vlamingen, niet voor Vlamingenhaters als het FDF of bepaalde strekkingen bij de MR, uw coalitiepartner.

Ik vind het gruwelijk. U hebt ook het communiqué gelezen, best amateuristisch op een Facebookpagina, van de lijst van de burgemeester. Zij noemen uw beslissing, waarmee u louter en alleen het decreet navolgt, ondemocratisch en zelfs agressief. Minister, u kunt niet hard en sterk genoeg uithalen naar zo iemand, die compleet het besef mist dat hij als burgemeester ook verplichtingen heeft om de Vlaamse decreten – ik hoop dat we nog samen naar die Vlaamse onafhankelijke staat willen gaan – uit te voeren, zoals alle andere burgemeesters.

Wat deze burgemeester Thiéry doet, minister, is hetzelfde als wat we zien in bepaalde wijken in grootsteden in Europa, waar sommige groepen mensen zeggen: in deze wijk hebben wij de meerderheid en bepalen wij onze wetten en regels en leggen wij de wetten en regels van dit land naast ons neer. Persoonlijk heb ik niet de neiging om bij elk politiek vraagstuk het vreemdelingenvraagstuk te betrekken, maar dit is van hetzelfde kaliber als die haatpredikers en sharia-fundamentalisten die in bepaalde wijken in Europese grootsteden de sharia invoeren omdat zij in de meerderheid zijn en die de democratische wetten naast zich neerleggen.

U hebt drie opties, minister. Ten eerste: u slaat mea culpa en probeert tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering alsnog het voorstel van decreet dat u graag behandeld zou zien, te laten behandelen. Ik zie wat N-VA'ers en mensen van de meerderheid glimlachen, maar u hebt allemaal een voorstel van decreet dat de minister graag had gehad en dat wij hadden ingediend, weggestemd, enkel en alleen omdat het van het Vlaams Belang kwam.

Ten tweede kunt u een sanctie uitvaardigen, want men vergeet dat de heer Thiéry nog steeds eerste schepen is en daarvoor een loon krijgt, betaald door de Vlaamse belastingbetaler. En ten derde: stuur in hemelsnaam een regerings-commissaris naar Linkebeek. Neem die boel daar over. Iemand die het vertikt om de Vlaamse regels en wetgeving na te leven, is het niet waard om burgemeester te zijn. Als heel zijn partij en zijn fractie dat niet naleven, dan moet u ingrijpen. Dat is niet alleen uw recht, maar ook uw plicht.

Ik heb mijn allereerste aan u gerichte betoog afgesloten met de volgende woorden: "Als u 's morgens in de spiegel kijkt, denkt u misschien wel dat u een Vlaamse leeuw ziet, maar in Franstalig België denkt men echt wel dat u een lief en schattig Vlaams poesje bent, met wiens voeten ze kunnen blijven spelen."

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister, u zegt dat u het hier niet bij zult laten. Alle respect daarvoor, maar welke zijn dan de pistes die u overweegt? Want denkt u te kunnen doen? Welke initiatieven kunt u nemen?

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Ik wil eerst reageren op wat collega Van Grieken nogal breed in een en dezelfde redenering doorheen heel dit verhaal brengt. U hebt het over communautaire stilstand, politieke compromissen en noem maar op, maar u weet ook, mijnheer Van Grieken, dat deze situatie al sinds 2007 aansleept en dat dit dus onmogelijk een gevolg kan zijn van wat er al dan niet aan politiek compromis zou zijn beslist. Ik leer uit uw nogal nijldige reactie – maar ze is u vergeven, want het is inderdaad materie waarover men zich kan opwinden – vooral dat u het werk en de daadkracht van onze minister toch wel moet vaststellen.

In tegenstelling tot wat u zegt, heeft zij, sinds zij deze bevoegdheid heeft, niet met zich laten sollen, maar anderzijds respecteert ze ook de wet. Het gemakkelijkste zou immers zijn – en dat is eigen aan groeperingen die buiten het politieke stelsel staan – om te zeggen: gooi die man buiten en het is opgelost. Maar zo werkt het niet. Je moet er op zijn minst voor zorgen dat je geen fouten maakt. In alle stappen die tot nog toe zijn gezet, heeft de minister bewezen dat ze haar bevoegdheid ten volle uitoefent. Ik wens haar ook succes om, na het beraad en de ontgoocheling van het bereikte compromis dat deze nacht uiteindelijk is afgesprongen, opnieuw de juiste stappen te zetten om dit op te lossen.

Laat het ook vanuit onze fractie duidelijk gezegd zijn dat deze situatie niet aanvaard kan blijven worden. We hebben dat altijd gezegd, maar we zullen daar ook de juiste juridische weg voor volgen. We doen ook een oproep, welke oplossing de minister ook naar voren brengt, aan onze collega's van de meerderheid. We hadden inderdaad iets sneller een wetgevend initiatief kunnen brengen. Als dat niet gebeurd is, zij het zo. We hebben de andere pistes bewandeld. Maar mocht het nodig zijn, zijn wij nog altijd bereid om dat te doen met ons voorstel van decreet, mijnheer Van Grieken.

Wij hebben er alle vertrouwen in, minister, dat u wel degelijk met een definitieve oplossing voor de pinnen komt.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, u hebt uw verdomde plicht gedaan. U hebt uw verantwoordelijkheid opgenomen. U hebt onze steun in uw poging om iemand aan te stellen die eindelijk dat niveau van de kindertuin had kunnen overstijgen. Het is heel spijtig, mijnheer Van Eyken, dat men toch op dat kleuterniveau blijft hangen, op een moment dat men eigenlijk ook volop respect aan het betuigen was. Je voelde dat ook aan de heer Ghequière. Hij gaf mij een bewerkte indruk in zijn reactie. Ik vind dat heel spijtig.

Ik zie ook met lede ogen dat onze nieuwe minister van Begroting er een van Bekoring zou kunnen zijn in de Vlaamse Rand. We moeten dus alert blijven.

Ik vrees ook dat we met een decreetswijziging opnieuw in een juridische carrousel zullen terechtkomen. Wij moeten de nodige stappen van u blijven ondersteunen. U moet nu inderdaad nog eens goed nadenken. Er zijn nog 4710 inwoners in Linkebeek. Wij moeten ons door dat gedrag, dat alle verantwoordelijkheid en respect te buiten gaat, niet laten opjagen. Wij moeten hier vandaag nog eens bevestigen dat burgemeester zijn betekent: je correcte verantwoordelijkheid opnemen. We zullen u steunen in de verdere stappen die u zet om die onverantwoordelijkheid ongedaan te maken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Grieken, u blijft spreken over een politiek compromis. Ik heb, na heel veel inspanningen om het op een andere manier te kunnen oplossen, gewoon gedaan wat ik kan doen. Ik denk dat ik daarmee enige daadkracht heb getoond. Dat is ongezien. Ik heb zelf, vanuit mijn

bevoegdheid als minister, iemand benoemd. Als diezelfde persoon dan enkele dagen later laat weten dat hij die benoeming niet aanvaardt, kun je moeilijk over een politiek compromis spreken.

Ik herhaal dat ik de reactie van de meerderheid in Linkebeek allesbehalve een rechtsstaat waardig vind. Het hoogste administratieve rechtscollege, de Raad van State, heeft de Vlaamse Regering al tweemaal gelijk gegeven. Blijkbaar vindt men het in Linkebeek de normaalste zaak van de wereld om die uitspraken gewoon naast zich neer te leggen. 'Il faut le faire' – en ik gebruik nu opzettelijk het Frans.

Mijnheer Van Grieken, u verwijst zelf naar uw voorstel van decreet. Ik ga ervan uit dat u zelf nog weet wat daarin staat. Het gaat daar over een waarnemend burgemeester, maar eigenlijk ben ik op dit moment al een stapje verder. Ik heb die piste al verlaten en toon eigenlijk veel meer daadkracht, want ik benoem gewoon iemand, waarmee ik een einde dacht te kunnen maken aan de carrousel.

Collega's, het behoort tot mijn bevoegdheid om iemand te benoemen. De bijzondere wet had de bedoeling om een einde te maken aan die carrousel, maar we weten allemaal dat dat niet lukt, doordat de heer Thiéry gewoon alle rechtspraak naast zich neerlegt. De bedoeling was dat men na een niet-benoeming nog één keer in beroep kon gaan bij de Raad van State. De heer Thiéry is al twee keer naar de Raad van State gestapt, heeft twee keer ongelijk gekregen, en toch blijft hij zitten en blijft diezelfde gemeenteraad de rechtspraak naast zich neerleggen, wat een rechtsstaat onwaardig is.

Ik zal inderdaad een nieuw initiatief nemen. Wat dat dan juist zal zijn, mijnheer Van Eyken, zal ik hier niet open en bloot in de commissie vertellen. Dat lijkt mij ook niet zo verstandig. Ik zal het hier in elk geval niet bij laten. Ik zal er ook niet veel tijd overheen laten gaan om iets nieuws te beslissen.

Afsluitend kan ik daar nog aan toevoegen dat het eenzijdige politieke dictaat dat de meerderheid van Linkebeek nu heeft opgelegd, niet door mij zal worden nageleefd.

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, het is best wel pijnlijk dat ik net voor uw antwoord moest horen dat het compromis, dat u ontkent, wordt bevestigd door iemand anders. De letterlijke bewoordingen waren: "Het bereikte compromis, dat deze nacht is afgesprongen." Ik stel vast dat u onderhandelt met mensen die de wet overtreden. Ik betreur dat. Ik hoor dat u blijkbaar daadkracht toont, maar voor mij is dit net het tegenovergestelde van daadkracht.

Ik weet dat een grote strekking in uw partij een zeker legalisme aan de dag legt: je moet de wetgeving en de regeltjes volgen. En daar valt iets voor te zeggen, want dan kun je nooit teruggefloten worden. Maar als je tegenstander de wet niet respecteert, ben je met één hand op je rug gebonden. Ik denk dat u wel wat stouter mag zijn. U hebt de Vlaamse macht in handen, u bent de grootste partij in de regering. We delen de frustratie over deze burgemeester. U moet niet al te boos zijn op mij, we moeten met twee heel boos zijn op deze Vlamingenhaters die dit sinds 2007 naast zich neerleggen en die u maar blijven uitdagen en jennen.

U mag er zich niet achter verschuilen – want dat zou intellectueel heel oneerlijk zijn – dat u deze functie nog maar een jaar bekleedt, want uw partij zit al meer dan tien jaar in de Vlaamse Regering. Dit is niet nieuw. U behandelt het dossier alsof u er in 2014 voor het eerst mee geconfronteerd werd. In mijn allereerste

ondervraging van u zei ik ook dat dit niet nieuw is, dat dit een voorgeschiedenis heeft. U legt een zekere naïviteit aan de dag. Let toch op.

Ik wil nog één ding zeggen, en misschien kunnen de mensen van het FDF en de MR het als een compliment opvatten. Ik stel namelijk vast dat uw federale partner meer loyaliteit toont ten opzichte van zijn democratisch verkozen burgemeesters dan uw eigen partij dat doet in de gemeenten Turnhout, Tienen en Denderleeuw. Daar offert u wel met veel plezier democratisch verkozen burgemeesters op om een lokaal compromis uit de brand te slepen. Ik stel vast dat uw federale partner dat veel minder doet in de Vlaamse Rand.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de stimulering van vrijwillige fusie van gemeenten – 2828 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, op 17 juli van dit jaar gaf de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de conceptnota 'Stimulering vrijwillige fusie'. Daarmee wordt gevolg gegeven aan de bepaling in het regeerakkoord dat gemeenten die willen fuseren, gestimuleerd worden met een financiële bonus.

Vlaanderen zet in op bestuurskrachtige en verantwoordelijke lokale besturen, die een sterke lokale democratie koppelen aan kwaliteitsvolle dienstverlening. Schaal-grootte speelt daarin een belangrijke rol. Nieuwe fusies worden echter niet verplicht, maar wel financieel gestimuleerd.

Concreet wordt dit in de conceptnota uitgewerkt als een schuldovername ter waarde van 500 euro per inwoner van de deelnemende gemeenten aan de fusie. Deze schuldovername komt er enerzijds ter ondersteuning van de transitiekosten die een fusieoperatie onvermijdelijk met zich meebrengt en anderzijds om extra investeringsruimte te creëren voor de nieuwe fusiegemeente.

Bepaalde reacties op de conceptnota tonen echter aan, minister, dat de concrete uitwerking nog geen breed draagvlak kent. In het begin van de verlofperiode was er heel wat te doen rond die fusies. De storm is intussen wat geluwd, maar ik wil u toch de volgende vragen stellen. Hoeveel vrijwillige fusies hoopt u te realiseren? Werden er bij de uitwerking van de nota projecties en/of prognoses gemaakt? Zo ja, welke? De nota voorziet in een deadline van einde 2016. Waarom precies die datum? Wat met gemeenten die toch later te kennen geven te willen fuseren? Zullen zij ook nog een beroep kunnen doen op die financiële bonus? Ook de vorige Vlaamse Regering werkte een systeem van financiële stimulansen voor vrijwillige fusies uit, maar dat heeft in de praktijk tot geen enkele fusie geleid. Welke lessen zijn daaruit getrokken?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik denk dat het nog wat vroeg is om nu al heel concrete resultaten voor te stellen, maar ik ben er zeker van, minister, dat u een 'results lady' bent, die bepaalde doelen ook absoluut wil bereiken. Ik denk dat gemeenten ook wel iets willen doen en dat zij dus versterkende middelen aanvaarden. Als we zien dat die fusie een gelukmakend middel is, moeten we dat niet tegenhouden. We zullen ook zien wat de vrije wil om daartoe te komen, geeft.

Ik ben ervan overtuigd dat we voor meer bestuurskracht ook andere modellen nog een kans moeten geven. Straks hebben we het nog over intergemeentelijke samenwerking. Ik ben ervan overtuigd dat dat ook modellen zijn waaruit we nog meer resultaat van onderuit kunnen halen. Daarom wil ik hier nog eens vragen om die piste van hightech samenwerking open te blijven houden, omdat ik denk dat dat minstens complementair kan zijn met de poging die we hier vandaag evalueren.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, mocht die vrijwillige fusie niet lukken – en die kans is groot –, overweegt u dan de piste van de verplichte fusie, of zult u eerder de piste volgen van de eventueel versterkte intergemeentelijke samenwerking?

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, we hebben hier alle burgemeesters van de centrumsteden ontvangen, en voor hen was het duidelijk dat schaalvergroting een pluspunt is. Heel wat problemen stoppen immers niet aan de grens van een gemeente.

Het is goed dat er een conceptnota is opgemaakt, maar op langere termijn denk ik dat een verplichte fusie, om tot een zekere schaalgrootte te komen, verdere concrete stappen mogelijk zou kunnen maken. In de vorige regeerperiode was de vrijwillige fusie ook ingeschreven, maar ik denk niet dat er toen iets is gerealiseerd. Nu moet het voor eind 2016 en moeten de twee gemeenten ook akkoord gaan, maar u kent de politieke gevoeligheden. Dat betekent namelijk dat een van de twee gemeenten haar volledige bestuur als het ware afschaft, ook al krijgt men er wel voorlopig een of twee schepenen bij. Ondanks de mooie financiële bonussen die eraan worden gekoppeld, denk ik dat er toch wat gefaseerd zou moeten worden gewerkt: eerst een vrijwillige keuze, maar in sommige gevallen, wanneer een bepaalde schaalgrootte van bijvoorbeeld 20.000 of 25.000 inwoners niet wordt bereikt, moet men op langere termijn – bijvoorbeeld 2024 of 2030 – toch tot een verplichte fusie kunnen komen. Wat is uw mening daarover?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, ik wil benadrukken dat het concept van vrijwillige fusies wel degelijk zeer letterlijk is opgenomen in het regeerakkoord. Ondanks de commotie waarover de heer De Meulemeester sprak, is dit dus volledig conform het regeerakkoord. Wat ik wel jammer vond, was dat in die berichtgeving werd gesuggereerd dat het verplicht was. We weten allemaal dat het concept van vrijwillige fusie ingeschreven is in het regeerakkoord.

Overweeg ik dan om naar een verplicht traject te gaan? Ik ben zelf niet iemand die graag allerlei plichten opgelegd krijgt. Ik denk dus dat het het beste is om dat vrijwillig te doen. In deze regeerperiode is er een heel duidelijke afspraak gemaakt over vrijwillige fusies. Als er eventueel onderhandeld kan worden over een ander regeerakkoord voor de komende legislatuur, moeten de partijen die dan deel uitmaken van de onderhandelingen, daar maar over beslissen. In deze legislatuur hebben we het enkel en alleen over een vrijwillige fusie.

Ik denk dat een fusie een goed middel is om kleinere gemeenten – klein van schaal en aantal inwoners – meer bestuurskracht te geven. De heren Doomst en De Meulemeester en mevrouw Van Volcem hebben dat ook aangegeven.

Mijnheer De Meulemeester, nu gaan gissen hoeveel gemeenten zullen ingaan op dat voorstel, ga ik niet doen. Er zijn al gemeenten die interesse getoond hebben. Ik ga die niet vernoemen, want dan is er weinig kans op slagen, maar er is wel degelijk interesse, meer dan in de vorige legislatuur. Ik kom nog terug op de redenen waarom het in de vorige legislatuur niet zo goed gelukt is.

Andere samenwerkingsverbanden, mijnheer Doomst en mevrouw Pira, blijven natuurlijk mogelijk. We blijven inzetten op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS) en dergelijke. U kent het IGS-decreet en u weet wat er daarover in mijn beleidsnota staat. Het een sluit het andere absoluut niet uit.

Mijnheer De Meulemeester, voor eind 2016 moet men principieel laten weten of men bereid is over te gaan tot een fusie of niet, en eind 2017 definitief. Die deadline valt net geen jaar voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen. Als twee gemeenten fuseren, moet men eigenlijk nieuwe verkiezingen organiseren. We zouden de fusies voor de gemeenten die dat in deze legislatuur al willen, graag laten samenvallen met de reguliere verkiezingen van 2018, zodat we in 2019 niet plots weer verkiezingen moeten organiseren omdat er dan twee gemeenten beslissen om tot een fusie over te gaan.

Ik kan u wel zeggen, los van deze oefening, dat men altijd, altijd kan fuseren. Als twee gemeenten zich tot elkaar aangetrokken voelen, de behoefte hebben om nauwer met elkaar te gaan samenwerken, en zelfs te gaan samenleven, kan dat altijd. Dat is bepaald in artikel 297 van het Gemeentedecreet.

We hebben lessen getrokken uit de vorige legislatuur. Het Agentschap Binnenlands Bestuur heeft in 2014 een zeer uitgebreide evaluatie gemaakt inzake gemeentelijke fusies tijdens de vorige Vlaamse regeerperiode. U kunt dat rapport vinden op de webstek; ik ga het hier niet helemaal uit de doeken doen, u kunt het daar raadplegen mocht u daar interesse in hebben.

Er was een ondersteuningskader in de vorm van een financiële bonus, dat is weliswaar iets anders dan de schuldovername van 500 euro per inwoner, maar het is vooral misgelopen op de timing. Pas in mei 2010 is men pas uitvoerig en duidelijk met het concept naar buiten gekomen. Dat was slechts twee jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2012. Zeer weinig gemeenten hadden toen zin en tijd genoeg om zich voor te bereiden.

Dit thema is hier al verschillende keren aan bod gekomen, ook tijdens de bespreking van mijn beleidsnota. Dat is vorig jaar gebeurd, nog meer dan vier jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Qua timing zitten we nu veel beter dan vorige keer. Onze financiële stimulans is iets beter uitgewerkt en misschien iets aantrekkelijker, met die schuldovername. Ik maak me sterk, ik hoop, dat de gemeenten die het willen op vrijwillige basis een fusie aangaan. Ik ga niets verplichten of opleggen. Ik hoop dat we tot een aantal fusies komen in deze legislatuur. Ik denk dat dit in het belang is van de kleinere gemeenten, omdat het hun bestuurskracht kan vergroten. Ik herhaal: het zal alleen op vrijwillige basis gebeuren, ik zal niets opleggen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Inderdaad, u wilt het niet-verplichtend karakter respecteren. Dat staat ook in het regeerakkoord. Het is op vrijwillige basis. Ik ben ervan overtuigd dat u zich daar zult aan houden deze legislatuur. Wat de volgende legislatuur betreft, zullen we wel zien wat het resultaat is van de vrijwillige fusies aan het eind van deze legislatuur. We gaan daar niet op vooruitlopen.

U zegt dat er kandidaten zijn. Dat is positief, zo veel te beter. We zullen zien wat het uiteindelijk wordt. Misschien gaan ze over tot een fusie. Misschien weten we dat binnenkort. Maar in elk geval – ik sluit me aan bij mevrouw Van Volcem – moet er iets worden gedaan aan de bestuurskracht van de kleinere gemeenten.

Ik ben het eens met de heer Doomst en mevrouw Pira: de intergemeentelijke samenwerkingsmodellen zijn positief. We moeten alleen zien dat we er niet te veel

hebben. De oefening is gemaakt door de gouverneurs, enige tijd geleden, de resultaten zijn er. Men kan te allen tijde een samenwerkingsverband aangaan, dat kan niemand ontkennen. Maar ik denk dat er op den duur te veel van die samenwerkingsverbanden kunnen zijn. In hoeverre dit de bestuurskracht van die gemeenten ten goede komt, weet ik niet, maar we moeten daarin voorzichtig zijn.

We moeten de resultaten nog afwachten. We moeten de vrijwillige fusie blijven aanmoedigen. Laat ons hopen dat er volgend jaar of ten laatste in 2017 resultaat komt en dat er zich gemeenten aandienen. Anders vrees ik dat er de volgende legislatuur iets zal moeten gebeuren, zeker ten aanzien van de bestuurskracht van de kleinere gemeenten. Ik wil er niet op vooruitlopen. Het zal aan de nieuwe bestuursploeg zijn die ermee geconfronteerd zal worden. Ze zal de nodige maatregelen moeten nemen om daar daadwerkelijk iets aan te doen.

Die vrijwilligheid bestaat al meer dan tien jaar. Er zijn al prille pogingen geweest maar het heeft nog nooit tot resultaat geleid. Het heeft een keer niet veel gescheeld, maar uiteindelijk was het de kleine gemeente die het niet zag zitten om met de grote buur samen te gaan. We volgen dit dossier nauwlettend op. We gaan in elk geval zien wat het eind volgend jaar geeft, of er daadwerkelijk kandidaten zijn die tot een echte fusie willen overgaan.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Minister, betreffende de scherpe reacties in de media moeten we ons afvragen of die ingegeven zijn door een aantal burgemeesters die schrik hebben voor de toekomst, dan wel of die reacties gedragen zijn door hun gemeenteraad en dus door de bevolking die zij vertegenwoordigen. Ik hoop alleszins dat die angst het gaat verliezen van het algemeen belang in die lokale besturen.

Een eerste belangrijke stap daartoe was natuurlijk de bestuurskrachtmonitor die u hebt aangereikt. Dit belangrijke instrument is in sommige gemeenten misschien in de kast beland, terwijl ik zou willen oproepen om dit echt ter hand te nemen en te gebruiken in dit debat. Ik hoop daarbij dat de plannen die u in een van de vorige commissies gelanceerd hebt, om de externe consultant aan te bieden, snel een concrete vorm krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns (sp-a): Voorzitter, ik ben natuurlijk niet tegen een vrijwillige fusie. Het belangrijkste om een fusie te laten slagen, is dat ze van onderuit wordt gedragen, dat ze op maat is van de gemeente. Ik ben tegen opgelegde fusies.

Ik heb een vraag aan de collega's. Waar baseert u zich op om te zeggen dat een gemeente met 15.000, 20.000 of 25.000 inwoners meer bestuurskracht heeft? Bestuurskracht wordt toch niet enkel afgemeten aan het aantal inwoners? *(Opmerkingen)*

Jawel, collega's van Open Vld hebben net gezegd dat gemeenten minstens 15.000 inwoners moeten hebben om bestuurskrachtig te zijn. Dat is toch niet logisch? Het zal aan mij liggen, maar een gemeente met 15.000 of 20.000 inwoners heeft toch niet meer bestuurskracht dan een gemeente met 12.000 of 13.000 inwoners? Ik wil u deze vraag eens voorleggen.

Voorzitter, u zegt dat u de burgemeesters van de centrumsteden hebt gehoord, misschien moet u de burgemeesters van de kleinere steden ook eens horen. Er zijn nog redenen ... *(Opmerkingen)*

Ja, natuurlijk, in het kader van het stedenbeleid. Als we het over fusies hebben en u viseert de gemeenten van minder dan 15.000 inwoners, dan kunt u hen

misschien eens horen. Misschien kunnen we dan een andere discussie voeren, namelijk over de verdeling van de middelen. Ook daarin zit volgens mij een grote discrepantie volgens het aantal inwoners.

Kunt u mij zeggen waarom een gemeente met 15.000 inwoners bestuurskrachtiger is dan een met 12.000?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik ben een beetje later omdat ik van ergens anders kom. Ik zat op de Vokavergadering met de regio. Er waren burgemeesters van grote gemeenten zoals Aalst en Dendermonde. Kleinere gemeenten waren er niet, zoals Lebbeke, maar dit geheel terzijde.

Mevrouw Robeyns, als ik me niet vergis, was sp.a voorstander van de verplichte fusie. *(Opmerkingen van mevrouw Els Robeyns)*

Wij hebben altijd gekozen voor de vrijwillige fusie op basis van bereidheid, maar sp.a wou naar een opgelegde fusie gaan, zoals in de jaren 70. Ik lees in uw standpunten: "De fusieoperatie heeft tot doel om elke gemeente voldoende groot en bestuurskrachtig te maken om een volwaardig beleid te kunnen voeren." Dat is misschien een gedeeltelijk antwoord op uw vraag.

Ik heb me afgelopen zomer, neem me niet kwalijk, een beetje geërgerd omdat het fusieverhaal vaak vermengd wordt met 'emo'. Ik moet de eerste burgemeester nog tegenkomen die zegt: "Het lijkt een beetje alsof." Als een burgemeester zegt "ik denk dat we beter overgaan tot", dan lijkt het alsof die man niet bekwaam is of wat dan ook. Men kan kiezen voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Ik ben daar ook voor, maar het is wel zo dat je moet opletten. Dat betekent vaak een vergadering van diverse burgemeesters onder elkaar, waarbij de rol van de gemeenteraad soms vervaagt en deze onvoldoende zicht heeft op wat daar gebeurt. Dat moet toch de leidraad zijn van de democratie, dat men daar voldoende zicht op heeft?

Ik vind net als anderen – het is al aangehaald – dat we de zaken moeten bekijken op basis van objectieve criteria. We moeten zien of we de dienstverlening aan de burger kunnen verbeteren. Soms heb ik het gevoel dat men te veel kijkt naar de burgemeestersbonus of de -sjerp in dezen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): We willen eigenlijk allemaal hetzelfde, en dat is de vrijwilligheid. De vrije wil is het genoeg om graag te doen wat men moet doen. Het is minder 'emo' en 'ego'. We moeten de 'epo' hebben om van onderuit iets in beweging te brengen, om goesting te doen krijgen. We hebben nu de wortel van de financiële bonus, minister, maar ik denk dat u het wortelamalgam moet uitbreiden. We moeten nog andere stimuli vinden om de beweging van onderuit te krijgen. *(Opmerkingen)*

We kunnen daarover praten, maar dan ook over de wortelsoort.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Ik denk dat we het allemaal eens zijn, over de partijgrenzen heen, dat we voor die vrijwillige fusie zijn. Uiteindelijk moeten de twee partijen overeenkomen om tot de fusie over te gaan. Minister, ik zou u willen vragen om alle motivaties en stimulansen te geven aan de steden en gemeenten om over te gaan tot een vrijwillige fusie, die ingeschreven staat in het regeerakkoord en waar Open Vld volledig achter staat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de laatste wilsbeschikking voorzien in het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging – 2858 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, in de reglementering over begraafplaatsen en lijkbezorging zijn er de voorbije jaren, zeker in de vorige legislatuur, door initiatieven van collega's en van mezelf een aantal zaken bijgestuurd. Dat gaat allemaal in de richting van meer zelfbeschikking bij de bepaling van de manier waarop mensen begraven willen worden en een afscheidsritueel willen. Dat is een maatschappelijke evolutie. Als parlement hebben we ter zake signalen willen geven.

Mijn vraag betreft de manier waarop uitvoering is gegeven aan die decretale bepalingen. Volgens artikel 15, paragraaf 1, van het decreet van 16 januari 2004 kan iedereen die de leeftijd van 16 jaar – vroeger was dat 18 – heeft bereikt, vrijwillig een schriftelijke kennisgeving van zijn laatste wilsbeschikking overmaken aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn gemeente. Het artikel bepaalt: "Die laatste wilsbeschikking kan handelen over de wijze van lijkbezorging, de asbestemming, het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid, evenals over de gemeente waar men begraven wil worden of de gemeente waar de as begraven, uitgestrooid of bijgezet moet worden, evenals over de vermelding van het bestaan van het uitvaartcontract." Dat laatste werd later toegevoegd.

De ambtenaar van de burgerlijke stand die de verklaring ontvangt, maakt hiervan ook melding in het Rijksregister. Dat is logisch, dat is de meest zekere manier dat de wilsbeschikking nadien bekend zal zijn en dus meer kans dat ze wordt nageleefd. Met betrekking tot de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid, worden op het invulformulier dat de ambtenaar van de burgerlijke stand in het Rijksregister kan invullen, volgende eredienssten opgenomen: katholieke plechtigheid, protestantse, anglicaanse, orthodoxe, joodse, islamitische, vrijzinnige levensovertuiging of neutraal filosofische overtuiging. Het gaat in casu dus enkel over de officieel erkende eredienssten. Er bestaat geen vrije invulruimte, waardoor een Jehovahgetuige niet voor zijn eigen ritueel kan kiezen.

Hoewel het decreet het enkel heeft over het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid en ter zake zelf geen beperkingen oplegt, rijst bij de ambtenaren van de burgerlijke stand blijkbaar wel de vraag of een wilsverklaring met betrekking tot een andere eredienst dan deze vermeld op het Rijksregisterformulier mogelijk is. Zelfs al zou een andersluidende verklaring worden aanvaard, op een gemeentelijk formulier dat netjes wordt bijgehouden, dan is het alleszins niet mogelijk dat dit in het Rijksregister wordt opgenomen en zijn de mensen minder zeker van latere naleving.

Bij decreet van 9 december 2011 werd in bovenvermeld artikel de bepaling toegevoegd dat de laatste wilsbeschikking ook kan handelen over de gemeente waar men begraven wil worden of waar de as begraven, uitgestrooid of bijgezet moet worden. Dat is voornamelijk van belang omdat een gemeente alleen verplicht is om iemand te begraven als men er ook is ingeschreven. Maar heel wat mensen zijn in een woonzorgcentrum in een andere gemeente opgenomen dan waar ze heel hun leven hebben gewoond, en drukken dan toch de wens uit om daar te worden begraven. Ik denk dat we dat moeten respecteren.

Ingevolge deze bepaling kan op de invulformulieren die vanuit Vlaanderen ter beschikking worden gesteld en op het formulier in het Rijksregister een gemeente aangeduid worden. Op het formulier 'Verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van lijkbezorging en/of het ritueel van de levensbeschouwing volgens welk de uitvaartplechtigheid moet verlopen' is het mogelijk ook een deelgemeente aan te duiden. Niet alle gemeenten blijken echter dezelfde documenten te gebruiken, en ook wat betreft de mogelijke aanduiding van deelgemeenten, dus specifiekere dan enkel de gemeente, bestaan er vragen. Ook wat betreft de aanduiding van een gemeente/deelgemeente rijst hetzelfde probleem met betrekking tot de vermelding in het Rijksregister: voor de ambtenaren die de laatste wilsbeschikking invoeren in het Rijksregister, is enkel de aanduiding van een gemeente en niet van een deelgemeente mogelijk.

Ik wijs erop – dat was destijds een discussiepunt – dat de aanduiding van de plaats waar men wil begraven worden in een laatste wilsbeschikking, geenszins betekent dat de gemeente die wordt aangeduid, toelating moet geven. Ook kan zij hieraan voorwaarden verbinden, bijvoorbeeld een bepaalde retributie.

Het feit dat de invulmogelijkheden in het Rijksregister niet zijn afgestemd op de reële mogelijke verklaring, is zeker een probleem. Het zou goed zijn om zekerheid te creëren. Wie een begrafenis regelt en ambtenaren van burgerlijke stand consulteren op het moment van overlijden immers in eerste instantie het Rijksregister.

Minister, hanteert Vlaanderen met betrekking tot de formulering in het decreet van 16 januari 2004 dat een wilsbeschikking kan handelen over 'het ritueel van de levensbeschouwing van de uitvaartplechtigheid' een strikte interpretatie in de zin dat die wilsbeschikking enkel kan handelen over erkende erediensten? Indien ja, wat is de reden van deze strikte interpretatie en is dit conform het decreet? Het decreet is niet beperkend.

Indien er geen grond is voor een strikte interpretatie daaromtrent, zult u dan een initiatief nemen om het formulier te laten aanpassen, bijvoorbeeld door het laten van een vrije invulruimte, en het nodige overleg met uw federale collega organiseren, om ook in het Rijksregister de juiste inhoud van de wilsbeschikking te kunnen opnemen?

Met betrekking tot de aanduiding van de gemeente waar men begraven wil worden of waar de as begraven, uitgestrooid of bijgezet moet worden, rijst het probleem van de aanduiding van de gemeentelijke begraafplaats/deelgemeente waarop de laatste wilsbeschikking betrekking heeft. Hoewel er decretaal niet bepaald is dat specificatie binnen de gemeente kan, binnen het decreet is alleen sprake van de gemeente, is dit zeker wel wenselijk. In het formulier dat door Vlaanderen ter beschikking wordt gesteld, is deze aanduiding wel opgenomen, maar de vraag rijst of gemeenten een dergelijke aanduiding moeten aanvaarden. Alleszins kan ze ook niet worden genoteerd in het Rijksregister. Bent u bereid ook wat betreft dit punt initiatief te nemen opdat de gemeenten dergelijke verklaring aanvaarden en opdat een opname in het Rijksregister mogelijk is? Of is ter zake een decreetale aanpassing nodig en zo ja, bent u bereid decretaal initiatief ter zake te steunen?

Het formulier 'Verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking' is vanuit Vlaanderen ter beschikking gesteld, maar wordt blijkbaar niet algemeen gebruikt. Zult u aan de gemeenten opleggen dit formulier te gebruiken of een ander initiatief nemen om ze ten minste te stimuleren om hetzelfde formulier te gebruiken?

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Mevrouw Schryvers, u stelde een zeer omvangrijke vraag. Ik denk dat de vrienden notarissen nu ongelooflijk zenuwachtig

worden want u hebt de perfecte taakomschrijving van een notaris gegeven. Daar kan men met al deze zaken terecht. Het is misschien een suggestie, minister, om dat woordje 'notaris' op de identiteitskaart te zetten en te koppelen aan het Rijksregister. Dan is ineens alles opgelost.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Schryvers, ik probeer gestructureerd te antwoorden op uw vragen. U hebt zelf verwezen naar het decreet van 2004. Artikel 15 van het decreet bepaalt dat iedereen vrijwillig een schriftelijke kennisgeving van zijn laatste wilsbeschikking kan bezorgen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn gemeente. Dit artikel bepaalt ook limitatief waarover deze laatste wilsbeschikking kan handelen: de wijze van lijkbezorging namelijk begraven of cremieren; de bestemming van de as in geval van crematie; het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid; de gemeente waar men begraven wil worden of de as begraven, bijgezet of uitgestrooid wil hebben en de vermelding van het bestaan van een uitvaartcontract. Deze twee laatste zaken – maar ik kom er nog op terug – zijn – dat weet u beter dan ik – toegevoegd in 2011 via een voorstel van decreet waar u hoofdindienaar van was.

U hebt alle Belgische erkende erediensten opgesomd, ik ga ze niet herhalen. Ik vraag me af: als we dit zouden uitbreiden, waar gaan we dan naartoe? Nu zijn er mogelijkheden om de wensen in het kader van een uitvaart of wilsbeschikking op een andere manier duidelijk te maken, bijvoorbeeld bij een notaris zoals de heer Wouters zei. Men kan bij de notaris perfect een wilsbeschikking laten opstellen waarin specifieke wensen staan. Ik neem aan dat mensen over een uitvaartplechtigheid toch wel eens praten met familie en nabestaanden. Zij kunnen er ook voor zorgen dat de uitvaart verloopt zoals men zelf wil. Men kan een uitvaartcontract laten registreren, dat is toegevoegd aan de limitatieve lijst door het decreet van 2011. In een uitvaartcontract kan heel veel staan, bijvoorbeeld de eredienst. U hebt de Jehova's getuigen genoemd, er zijn nog andere, ik ga er niet aan beginnen, want dan vergeet ik er wel een paar, en dat is geen goede zaak.

Ik vind de beperking tot de erkende erediensten wel goed. Er zijn nog mogelijkheden om bijkomende wensen te uiten. Ik heb voorbeelden opgenoemd. Het decreet moet zeker niet worden aangepast. Het lijkt me dus niet wenselijk om het formulier uit te breiden naar niet-erkende erediensten. Zoals het nu gebeurt, is verantwoord. Ik ga het formulier dus niet uitbreiden, anders zou ik mijn eerste antwoord tegenspreken.

In artikel 15 van het decreet staat dus dat de laatste wilsbeschikking onder andere kan bevatten – u kent de tekst wel, u hebt hem zelf geschreven –: "de gemeente waar de overledene wenst begraven te worden of waar de as begraven, bijgezet of uitgestrooid moet worden". Hoe komt het dat die mogelijkheid bestaat en dat het zo is geformuleerd in het decreet? Dat er 'gemeente' staat en niet 'deelgemeente'? Mevrouw Schryvers, sta me toe, u was auteur van het decreet. Ik ga u uit uw lijden verlossen. Ik vind dit een beetje een rare vraag. U hebt het oorspronkelijke decreet van 2004 in 2011 aangepast, u hebt op dat moment niet geopteerd om er 'deelgemeente' aan toe te voegen, en nu vraagt u aan mij hoe dat komt. Dat is een rare logica.

Maar ondanks deze decretale formulering kan ik u geruststellen, nadat het voorstel van decreet in 2011 door de plenaire vergadering werd goedgekeurd, ik heb dat zelf ook met veel enthousiasme goedgekeurd, heeft de FOD Binnenlandse Zaken de vorige Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, de heer Bourgeois, gecontacteerd met een brief van 24 februari 2012. De FOD Binnenlandse Zaken vroeg hem hoe de decreetswijziging – onder andere van uw hand – moest worden begrepen: alleen aanduiden van de naam van de gemeente of ook de naam van de deelgemeente. De

huidige minister-president antwoordde hierop bij brief van 15 maart 2012: "... dat de decreetswijziging er was gekomen na een parlementair initiatief en dat noch in de memorie van toelichting noch in de parlementaire besprekingen is ingegaan om de mogelijkheid van het aanduiden van een deelgemeente".

Minister Bourgeois heeft zich er ten aanzien van de FOD Binnenlandse Zaken wel akkoord mee verklaard dat in het Rijksregister in de technische mogelijkheid zou worden voorzien om de burger die wenst mee te delen in welke gemeente hij wenst te worden begraven, bijgezet of uitgestrooid, nader duiding te laten geven, bijvoorbeeld de naam van de deelgemeente waar hij begraven wil worden of de aanduiding van een precieze begraafplaats. Die interpretatie heeft mijn voorganger dus gegeven, omdat noch in het decreet, noch in de memorie van toelichting duidelijk was wat nu eigenlijk de bedoeling was van de parlementsleden die dit initiatief hadden genomen.

Alles is dus in orde gebracht. In juni 2012 heeft de FOD Binnenlandse Zaken ook aan alle gemeenten meegedeeld dat er een mogelijkheid is om niet alleen de gemeente, maar ook een deelgemeente, voor zover ze een NIS-code (Nationaal Instituut voor de Statistiek) heeft, op te nemen.

U vraagt of ik van plan ben om dat op te leggen, maar ik ben niet zo'n voorstander van de keizer-kostermentaliteit, waarbij de Vlaamse overheid elk lokaal bestuur oplegt welke formulieren het best gebruikt kunnen worden. Ze weten dat die bestaan, ik hoop dat ze er gebruik van maken. Het is tenslotte ook een dienstverlening vanuit de Vlaamse overheid aan de lokale besturen. Dat is dan veeleer op een ondersteunende en stimulerende manier. Ik wil de gemeenten vrij laten in het al dan niet veralgemeend gebruik van dit formulier.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoorden. Wat punt één en twee betreft, denk ik dat we een andere mening hebben, maar dat zal niet alleen over dit onderwerp zijn, neem ik aan. Ik zou het niet correct vinden als we uitdrukkelijk decretaal zeggen dat mensen een verklaring kunnen afleggen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand, om hun dan een beperkt aantal mogelijkheden te geven en te zeggen: anders moet je maar naar de notaris. Dat werkt verwarring in de hand. Ik denk dat er decretaal geen enkele basis is om de restrictie te maken die momenteel wordt gemaakt. Daar hebben we dan blijkbaar een andere mening over.

Ik stap ook niet mee in de redenering dat iedereen maar naar de notaris moet gaan, want dat kost ook elke keer geld als men wilsbeschikkingen of een testament wil opmaken. Als het decreet bepaald heeft dat het bij de ambtenaar van de burgerlijke stand kan, dan is dat om het heel eenvoudig te laten verlopen. Dan moeten we dat ook proberen te stimuleren.

Wat de punten drie en vier betreft, denkt u misschien dat ik graag aan zelfkwelling doe, maar dat is niet echt waar. Als je bezig bent met een bepaalde materie, dan krijg je een aantal vragen, en zodoende hebben we op een bepaald moment een voorstel van decreet opgemaakt, waarin we stelden dat het goed zou zijn als je zou kunnen aanvullen in welke gemeente je wilt begraven, uitgestrooid of bijgezet worden. Op dat moment is in de bespreking niet naar voren gekomen of het dan ook niet nodig was om een deelgemeente te kunnen aanwijzen. Dat is vanuit geen enkele fractie gekomen, we hebben daar ook geen vragen rond gekregen. Ik geef toe, het is een vergetelheid. Het is u misschien ook al overkomen of het zal u nog overkomen dat er in decreten zaken sluipen waarvan u achteraf zegt: als ik dat had geweten, hadden we daar ook wel bijkomend in voorzien. Achteraf gezien hadden we dat inderdaad misschien beter ineens bijkomend ingeschreven: de gemeente, de deelgemeente of de begraafplaats. Maar goed, dat is niet gebeurd.

U zegt dat uw voorganger, de huidige minister-president, een bepaalde interpretatie gemaakt heeft. Ik moet hem daarvoor danken. Ik heb daar geen vraag over gekregen, maar ik denk dat hij naar de geest van dat decreet heeft gehandeld. Alleen blijkt dat nog niet in alle gemeenten toegepast te worden. Als je morgen naar de ambtenaar van burgerlijke stand gaat en zegt dat je graag in die deelgemeente begraven wilt worden, dan zijn er nog altijd ambtenaren die zeggen dat dat niet kan, omdat je enkel kunt aanduiden in welke gemeente je begraven wilt worden. Daarom wil ik vragen dat u een initiatief zou nemen om dat duidelijk te maken. U zegt dat het al eens gebeurd is, maar blijkbaar is het dan toch nog niet overal duidelijk genoeg.

Wat de formulieren betreft, onderschrijf ik wel wat u zegt. Zaken opleggen en dwingend maken, is inderdaad niet altijd even aangewezen. Maar soms is een beetje ondersteunen en motiveren wel heel goed. Het is heel delicate materie. U zegt dat mensen met hun familie praten over de manier waarop ze het willen, en in een groot percentage van de gevallen hebt u gelukkig gelijk, maar toch is ook dat soms een probleem. Sommige mensen hebben immers net schrik dat hun familie niet zal doen wat ze willen, omdat ze een andere overtuiging hebben of iets anders willen dan zij. We moeten mensen op dat vlak toch genoeg mogelijkheden geven en hen daarin ondersteunen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb geen signalen gekregen dat er bij bepaalde gemeenten problemen zouden zijn in verband met die deelgemeenten, maar u zult die dan wellicht wel gekregen hebben. Ik zal u in elk geval tegemoetkomen, mevrouw Schryvers, en zal in de volgende elektronische nieuwsbrief van Binnenland de lokale besturen en de gemeentebesturen nog eens informeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de gevolgen voor de organisatie van het inburgeringstraject van de te verwachten erkenning van duizenden extra vluchtelingen – 2998 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Collega's, we hebben in het parlement al een goede en uitgebreide gedachtewisseling gehad over de vluchtelingencrisis, waar ook de verschillende ministers van de Vlaamse Regering inzage hebben gegeven in hun plannen in al hun bevoegdheidsdomeinen. Daaruit bleek dat men er vooral voor kiest om de bestaande instrumenten goed te laten werken en ervoor te zorgen dat de capaciteit verhoogd wordt waar nodig. Er zijn toen al heel wat antwoorden gekomen op onze vragen. Ik heb toen ook mijn vraag om uitleg, die veel algemener was, ingetrokken omdat we al een goed antwoord hadden gekregen.

Minister, u hebt aangegeven dat het Agentschap Inburgering en Integratie de situatie sinds enkele maanden van nabij opvolgt en dat volgens de huidige prognoses ongeveer 21.000 extra mensen een verplicht inburgeringstraject zullen moeten volgen. Dat is niet van de eerste dag aan de orde, daar zit een zekere fasering in. De verwachting was dat die grote toename zich vooral rond het einde van dit jaar, begin volgend jaar zou laten voelen. De impact zal in de praktijk dus over enkele maanden voelbaar worden, als de vluchtelingen de procedure doorlopen hebben en desgevallend een erkenning gekregen hebben.

Minister, u benadrukte tijdens de gedachtewisseling ook dat de huidige structuren goed functioneren en dat het probleem waar we voor staan dus vooral een capaciteitsprobleem is. Waar nodig zullen er extra lessen en extra leerkrachten komen, en her en der is ook bijkomende infrastructuur nodig. Om de capaciteit snel te kunnen uitbreiden, wil u onder meer private actoren inzetten. U wees er ook op dat het voor een goede integratie van belang is dat er een gericht inburgeringstraject wordt aangeboden, wat aansluit bij het beleid dat vandaag reeds wordt gevoerd om in een inburgeringstraject op maat te voorzien.

Een van de algemene knelpunten vandaag is dat de lessen vooral worden aangeboden tijdens de schooluren, zodat het voor mensen die werken, niet evident is om die te volgen. Mogelijk is het profiel van de groep vluchtelingen die de komende maanden een erkenning zullen krijgen, ook enigszins verschillend van de gemiddelde inburgeraar zoals we die de voorbije jaren de trajecten hebben zien afleggen. Het gaat om een grote groep oorlogsvluchtelingen, van wie er vele traumatische ervaringen achter de rug hebben. Dat heeft zonder twijfel ook psychologische consequenties en vergt in een aantal situaties ook een aangepaste pedagogische aanpak. We kunnen ook veronderstellen dat er meer hooggeschoolden in deze groep zitten, wat bijvoorbeeld kortere en meer intensieve cursussen mogelijk zou maken.

Er is al herhaaldelijk op gewezen dat er zeker vanuit Syrië heel wat mensen zijn die asiel aanvragen die hoger opgeleid zijn, terwijl mensen die via de Middellandse Zee uit Afrika komen, die hoge opleiding vaak niet hebben. Ook een deel van de mensen die uit Zuidoost-Europa komen, heeft niet altijd die hogere opleiding genoten. Zonder een uitspraak te doen over de ene of de andere categorie, zijn dat verschillen waar we rekening mee moeten houden.

Tijdens de gedachtewisseling lanceerde ik de vraag naar een coördinatiepunt waar lokale besturen met hun vragen terecht kunnen die te maken hebben met opvang, huisvesting, integratie, taalcursussen enzovoort voor deze nieuwkomers. We hebben in verschillende dossiers al dergelijke coördinatiepunten. Er is er een rond de Midden- en Oost-Europese migranten. Ook met betrekking tot de Roma is er een centraal punt waar gemeenten met hun vragen terecht kunnen. Mijn vraag is of dat in dit geval ook niet zinvol en nodig is.

Naar aanleiding van de gedachtewisseling wil ik u ook nog enkele meer specifieke vragen stellen, minister. Acht u, gezien de specifieke achtergrond van een groot deel van deze mensen, bijsturingen aan de inhoud en de vorm van het traject zelf aangewezen? Die specificiteit ligt enerzijds in het feit dat het vaak om mensen met een hogere opleiding gaat en anderzijds in de traumatische geschiedenis die mensen meegemaakt hebben.

Zal er rekening worden gehouden met het scholingsniveau van deze mensen en kan er in dat geval worden nagegaan of kortere maar intensievere trajecten mogelijk zijn?

Wilt u tot slot een coördinatiepunt voor de lokale besturen in het leven roepen? Tijdens de gedachtewisseling is op dat punt niet verder ingegaan. Het stond niet in het plan van de Vlaamse Regering, maar ik merk in mijn vele contacten met gemeenten en OCMW's toch nog altijd dat zij met heel veel vragen zitten. Zo'n punt lijkt mij dan ook, nog meer dan enkele weken geleden, zinvol.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Met de Groen-fractie willen wij terugkomen op twee punten waarover de heer Kennes het heeft gehad. Het eerste is dat van de huidige structuren. Er is inderdaad benadrukt dat de huidige structuren goed functioneren volgens deze meerderheid. Wij zijn het daar niet

mee eens. Het belangrijkste pijnpunt is vandaag immers dat het gros van de nieuwkomers en de erkende vluchtelingen eerst Nederlands zal leren en pas daarna zal werken. Dat komt doordat het aanbod van Nederlands leren op de werkvloer volgens ons te beperkt is.

Dat die structuren onvoldoende functioneren, kunnen we ook zien in de cijfers. We weten bijvoorbeeld dat een derde van de vrouwen nooit Nederlandse lessen aanvangt omdat ze geen kinderopvang vinden en dat een derde stopt vanwege die moeilijke combinatie werk en Nederlands.

Wat niet in de vorige vergadering aan bod is gekomen, is het feit dat op 1 januari 2016 ook het nieuwe integratietraject start. Het vereiste niveau Nederlands wordt verhoogd en dat betekent dat de nieuwkomers of de erkende vluchtelingen ook langer Nederlands zullen moeten leren. Dat moet natuurlijk ook meespelen in het totaalplaatje.

Wat nodig is, is meer maatwerk, trajecten die inderdaad gebaseerd zijn op de individuele vluchteling zelf, zoals de heer Kennes aanhaalde. Trajecten Nederlands leren op de werkvloer zijn volgens mij absoluut prioritair. Wij zijn daar sterk vragende partij voor, maar dan moet daar natuurlijk ook voor gekozen worden en in geïnvesteerd worden. Ik vind de vraag van collega Kennes dus zeer relevant.

Een tweede punt uit zijn vraag dat ik graag kracht wil bijzetten, is het ondersteunen van de lokale besturen. In het plan van aanpak van de Vlaamse Regering dat we gekregen hebben, staat ook expliciet dat de Vlaamse overheid de gemeenten waar de problematiek zich het scherpst voordoet, zal ondersteunen. De vraag die toen gesteld werd, maar nog altijd niet beantwoord is, is hoe dat zal gebeuren. Zal dat financieel zijn? Zal dat met een contactpunt of met een coördinatiepunt zijn? Wij zijn van mening dat beide noodzakelijk zijn.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Minister, het Vlaams Agentschap voor Inburgering en Integratie zou tegen het einde van de zomer ook een analyse klaar hebben. Kunt u al iets zeggen over de conclusies van die analyse? Zult u extra maatregelen nemen? Zo ja, welke? Zal dat gevolgen hebben voor het inburgeringstraject van de nieuwe inwoners?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, er wordt hier redelijk veel op één hoop gegooid, een soort minidebatje over de vluchtelingen crisis, wat we hier eigenlijk tien dagen geleden ook al gehouden hebben. Maar goed, ik zal proberen te antwoorden op de relevante vragen en uiteraard ook op de vragen van de heer Kennes, die de vraag om uitleg heeft ingediend.

Mijnheer Kennes, we hebben hier tien dagen geleden inderdaad een goed debat gehad. We hebben toen vanuit de Vlaamse Regering gezegd dat we nog niet over alle concrete cijfers en de profielen van de mensen beschikken. Dat is normaal, maar het is ook een beetje problematisch, want toeleiding naar werk is natuurlijk ook afhankelijk van het profiel van de mensen. Iemand die hoogopgeleid is, heeft veel minder intensieve begeleiding nodig dan iemand die laagopgeleid is. Nu begeef ik mij natuurlijk op het domein van collega Muyters, maar ik denk dat we tijdens de gedachtewisseling al een aantal belangrijke vragen hebben beantwoord.

Mevrouw Moerenhout benadrukte dat het belangrijk is dat er aan maatwerk wordt gedaan, maar de drie agentschappen – het extern verzelfstandigd agentschap (EVA) Integratie en Inburgering, het EVA Antwerpen en het EVA Gent – doen dat

nu al. Ik vind dat zelf ook heel belangrijk. De heer Kennes heeft gezegd dat het essentieel is dat er bijvoorbeeld een avondaanbod is voor mensen die werken. Dat bestaat vandaag ook al. Ik heb altijd gezegd dat, gelet op het feit dat de capaciteit zal toenemen, we meer en meer de private sector er complementair bij zullen betrekken, omdat die meer bij machte is om cursussen te organiseren buiten de reguliere schooltijden. Dat is belangrijk.

Dat is ook een en-enverhaal. Die moeten niet met elkaar in concurrentie treden. De huidige Huizen van het Nederlands, de open huizen en dergelijke doen dat allemaal perfect. Het is dus geen vorm van kritiek. We moeten alleen een behoorlijke capaciteitsuitbreiding hebben. We hebben tien dagen geleden gezegd dat we om en bij de 20.500 mensen extra verwachten, op basis van de cijfers van 2015, die verplicht zullen zijn om een inburgeringstraject te volgen. Het zijn allemaal derdelanders, dus ze zijn per definitie verplicht.

Maatwerk is dus absoluut belangrijk. Dat moet niet meer uitgevonden worden, want dat bestaat vandaag al en het werkt heel goed. Ik heb al verwezen naar de praktische kant, bijvoorbeeld met het aanbod na de schooluren, maar er is ook het inhoudelijke aspect. Tijdens de cursus maatschappelijke oriëntatie is er bijvoorbeeld specifieke aandacht voor het wegwijs maken van ouders in het hele schoolgebeuren en hoe dat in Vlaanderen georganiseerd wordt. Als je schoolgaande kinderen hebt, die zich hier moeten integreren en de taal leren en zo meer, is het goed dat ze zo snel mogelijk naar school worden gebracht, maar op die manier leren de ouders ook een beetje onze normen en waarden en onze cultuur kennen. Dat wordt dus opgenomen in de cursus maatschappelijke oriëntatie.

Of ik rekening zal houden met het scholingsniveau? Dat gebeurt momenteel ook al. Ik heb u daarnet het voorbeeld van werk gegeven, dat is eigenlijk net hetzelfde voor inburgering. U weet dat we bij de naar schatting 20.500 erkende vluchtelingen die we zullen hebben op basis van de instroom in 2015, ervan uitgaan dat ongeveer 90 procent verplicht zal inburgeren. Dat het geen 100 procent is, komt doordat we altijd ook met mensen te maken hebben die medische problemen hebben, die dementerend zijn en dergelijke meer. Het zijn mensen die medisch niet meer in staat zijn om een cursus te volgen. Louter op basis van een medisch attest zullen ze vrijgesteld worden.

Er worden vandaag al verschillende vormen aangeboden van NT2-lessen. Ze zijn afhankelijk van het scholingsniveau van de cursisten. Hooggeschoolden kunnen bij de universitaire talencentra of bij de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) terecht. De middengeschoolden komen ook bij de CVO's terecht. De laaggeschoolden en zelfs de analfabeten gaan naar de centra voor basiseducatie, in de volksmond de CBE's genoemd. Er wordt dus wel degelijk rekening gehouden met het scholingsniveau.

Er wordt ook nagegaan welke cursus NT2 het meeste geschikt is, daar bestaat een test voor, de cognitieve vaardigheidstest (covaartest). Ook dat is niet nieuw, het is een bewijs dat onze structuren echt wel werken. De test werkt heel goed, de leervaardigheid van de potentiële cursist kan ermee bepaald worden. Het is een handig instrument. Een aantal intensieve cursussen NT2, gecombineerde cursussen thuis en in de klas, taaltrajecten in combinatie met opleiding enzovoort, bestaan momenteel ook al.

Maar, alles kan beter. Voor de rest was alles tot nu toe al heel goed, maar op dit punt geef ik u gelijk, mijnheer Kennes. We moeten altijd proberen om het nog beter te doen. Wat het flexibel aanbod betreft, kan het nog beter. Het is daarom dat ik in overleg met minister Crevits de onderwijsinspectie de opdracht heb gegeven om te onderzoeken of het NT2-aanbod behoeftedekkend is, wat de

knelpunten zijn en hoe we dit kunnen verbeteren. De resultaten worden verwacht in februari 2016.

Ik kom tot het coördinatiepunt voor de lokale besturen. De drie agentschappen hebben de opdracht gekregen om de lokale besturen te ondersteunen bij het voeren van een lokaal integratiebeleid. De lokale besturen kunnen daar in eerste instantie terecht. Bovendien gaan we ook vanuit het Vlaamse Agentschap Integratie en Inburgering in ieder werkingsgebied een regionale helpdesk en een coördinatiepunt voor betrokken actoren organiseren, in eerste instantie voor de lokale besturen, maar ook voor onderwijsinstellingen en dergelijke. Dat doen we er nu bovenop. Ook zal het agentschap samen met de VVSG nagaan hoe deze ondersteuning verder nog efficiënter uitgebouwd kan worden.

Mevrouw Moerenhout, op uw vraag over maatwerk heb ik al geantwoord in het antwoord op de vraag van de heer Kennes. De huidige structuren werken.

U zei dat het grootste probleem is dat men geen Nederlands kent en zo niet aan werk geraakt. Tien dagen geleden heb ik in de commissie waar u zelf heel actief aanwezig was, heel duidelijk gezegd dat de mogelijkheid nu al bestaat om vanaf dag één bij een asielaanvraag Nederlandse les te volgen. Dat kan. Na vier maanden kan men vrijwillig instappen in een inburgeringstraject. Vrijwillig, de mensen moeten het dus doen. Voor alle duidelijkheid: ze zitten dan nog altijd in een asielprocedure. We weten dat een asielprocedure om en bij acht maanden duurt, gelet op de grote instroom. Men kan na vier maanden al vrijwillig beginnen inburgeren, zowel NT2 als MO als trajectbegeleiding en dergelijke volgen. De mensen hebben dus mogelijkheden. Het is een verhaal van kansen geven en kansen grijpen. Als wij het aanbod doen om vanaf dag één Nederlandse les te kunnen volgen, dan is het natuurlijk ook de verantwoordelijkheid van de betrokkenen om op dat aanbod in te gaan. Dit past echt wel in het verhaal van de rechten en de plichten.

Nederlands op de werkvloer vind ik ook een heel goed project, het werkt heel goed. Als men voor men gaat solliciteren nauwelijks inspanningen heeft gedaan om Nederlands te leren, wordt men natuurlijk met problemen geconfronteerd. Ik wil dit niet veralgemenen. Ik zeg ook niet dat het altijd zo gebeurt. Maar ik heb u al gewezen op verschillende mogelijkheden, die ook heel acuut en actueel zijn en zullen blijven in de toekomst. Er is dus de mogelijkheid om Nederlandse les te volgen vanaf dag één, vrijwillige inburgering vanaf maand vier en ten laatste drie maanden na de erkenning is er een verplicht inburgeringstraject.

Ik heb u tien dagen geleden ook gezegd dat andere deelstaten aan ons een voorbeeld kunnen nemen, en daar ben ik nog altijd fier op. Wij hebben niet alleen een goed traject van inburgering, we hebben ook een verplicht traject van inburgering. Wij vragen iets aan de mensen, maar tegelijkertijd voorzien we ook in het aanbod. Ik meen dat we zo de mensen ook helpen om hier in Vlaanderen een toekomst uit te bouwen.

Mijnheer Wouters, de analyse van het agentschap stond in de nota die tien dagen geleden is uitgedeeld. Ik ken niet alles uit het hoofd. Er werd hier een powerpointpresentatie uitgedeeld en ook een soort non-paper. Ik weet de titel van het document niet meer, maar het was dezelfde dag nog in de regering goedgekeurd. Ik krijg hier de bevestiging dat het werd doorgemailed aan alle Vlaamse parlementsleden. Alles staat daarin.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. Dat er al maatwerk bestaat, dat klopt. In het verleden heb ik deze vraag al gesteld in verband met de inburgeraars uit Midden- en Oost-Europa. Nu zitten we weer met een andere categorie. Daar moet telkens weer aandacht voor zijn.

Het belang van het flexibele aanbod klopt ook. Tijdens de gedachtewisseling had ik al verwezen naar het hogere niveau NT2 dat we zullen moeten halen vanaf januari. Het is goed dat we daarop voorbereid zijn.

Ik ben vooral tevreden dat de minister verwijst naar de regionale helpdesk die vanuit de agentschappen zal worden opgericht waar de lokale besturen, onderwijsinstellingen enzovoort met hun vragen terecht kunnen. Ik meen dat daar wel behoefte aan is. Ik ben daar dus bijzonder tevreden mee.

Een puntje dat ik ook in mijn vraagstelling had aangekaart, is de problematiek van de trauma's die mensen hebben. In het licht van maatwerk, opvang en onderwijs, CLB's, psychologische ondersteuning, maatschappelijke oriëntatie is het goed om die achtergrond mee in het hoofd te houden. Wanneer men met de nieuwkomers een traject aflegt, mag men dit niet uit het oog verliezen, het moet op de achtergrond meespelen. Soms kan het een hinderpaal zijn om een aantal trajecten en processen goed te doorlopen.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, ik ben blij te horen dat u samen met de minister van Onderwijs een onderzoek bestelt om te zien waar het NT2-aanbod verbeterd zal worden. Ik heb daar direct ook een bedenking bij. De resultaten ervan worden verwacht in februari 2016. Het nieuwe inburgerings-traject gaat in januari al van start. De eerste erkende vluchtelingen, de extra stroom, zal ook voor binnen een paar maanden zijn. Ik roep u daarom op om na het goede onderzoek snel genoeg te werken. Een van de redenen dat het integratietraject vandaag faalt of heeft gefaald, is natuurlijk omdat er in het verleden te traag werd gewerkt en geanticipeerd. Bij dezen doe ik dus een warme oproep om nu het tegenovergestelde te doen.

Net als de heer Kennes zijn ook wij tevreden dat er een regionale helpdesk wordt opgericht. Dat is een eerste stap, een heel goede stap. Er komt inderdaad heel wat op de regionale besturen af. Een regionale helpdesk kan in een eerste fase zeker tegemoet komen aan de meest dringende vragen.

Voor het goede begrip wil ik ten slotte nog zeggen dat de projecten maatwerk en Nederlands op de werkvloer hele mooie voorbeelden zijn van het evenwicht tussen rechten en plichten. Het zijn inburgeraars die gratis werken op de werkvloer. Ze lopen maandenlang een soort stage terwijl ze Nederlands leren. Op het einde van die krijgt de 'beste inburgeraar', degene die zich het beste bewezen heeft, een contract. Eigenlijk is dit een traject dat door elke partij alleen maar gestimuleerd en gemotiveerd kan worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de campagne 'Klikgevaar: klik jezelf niet bloot' – 2808 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, collega's, het was misschien een beetje anekdotisch dat in de vakantie een testmail werd uitgestuurd in het licht van een goedbedoelde campagne, die nogal wat verwarring heeft veroorzaakt. Ik wil benadrukken dat het een goedbedoelde campagne was, want het is heel goed

dat de Vlaamse overheid hier aandacht voor heeft. De 15.000 personeelsleden kregen een vraagje en er werd verwezen naar iets van Thalys. Het ging om een vraag om te betalen. De bijlage in de mail bevatte een waarschuwing tegen phishing, dat is niet onbelangrijk.

Thalys kreeg een massa telefonische oproepen. Het is wat anekdotisch. Doordat het komkommertijd was, werd er misschien extra veel aandacht aan besteed, maar er werd wel enig gevolg aan gegeven. Onder andere de politie werd erbij gehaald en er werden effectief ook pv's opgemaakt. Ik wil niet te veel op dit gegeven doorgaan. Ik wil het wel als kapstok gebruiken om een aantal vragen aan de minister te stellen in verband met de veiligheid van het elektronisch verkeer van onze overheid.

De campagne was een initiatief van het Agentschap Facilitair Bedrijf, in samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vlaamse ICT Organisatie (V-ICT-OR) en werd eind juni gelanceerd. Het doel van de campagne is om alle medewerkers van de Vlaamse overheid en van de lokale besturen bewust te maken van de risico's en gevaren die gepaard gaan met het internet. De Vlaamse overheid heeft met het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal uitgesproken ambities op het vlak van de digitalisering van de Vlaamse overheid. In die digitalisering vormt informatieveiligheid een belangrijke bouwsteen.

"De bewustmakingscampagne licht toe hoe derden via e-mails, links naar andere websites of het laten openen van bijlagen persoonlijke informatie ontfutselen om er nadien misbruik van te maken", zo lichtte de minister deze campagne toe. ICT-veiligheid is in de beleidsnota van de minister terecht een belangrijk onderdeel van het uitwerken van de overkoepelde informatie en het ICT-beleid dat ze wil uitwerken.

De minister kondigde nog een tweede campagne aan in oktober, de Europese cybersecuritymaand. Die komt nu wel heel dichtbij.

Minister, heeft het agentschap cijfers over de algemene respons op de testmail, afgezien van de feiten, want daar wil ik niet al te veel over doorgaan. Ik wil gewoon graag een zicht krijgen op de positieve aspecten. Ik heb het dus niet over wat fout liep bij Thalys, maar over de positieve resultaten: wat kunnen we eruit leren?

Heeft de mail het beoogde effect bereikt, namelijk mensen bewust maken van de onveilige situatie die kan ontstaan?

Hoe evalueert u op basis daarvan of op basis van andere gegevens de campagne tot nu toe? De campagne werd gelanceerd in juni, we zijn nu eind september en in oktober is er een tweede campagne aangekondigd. We bevinden ons dus op het scharniermoment. Welke lessen worden hieruit getrokken voor de volgende campagnes in dit verband en het algemene ICT-veiligheidsbeleid van de Vlaamse overheid?

Bijkomend wil ik ook verwijzen naar Vlaanderen Radicaal Digitaal, dat ik hier voor me heb liggen. Wat is de stand van zaken van wat daarin vermeld staat, namelijk de oprichting van het agentschap Informatie Vlaanderen in de vorm van een intern verzelfstandigd agentschap (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid, via een oprichtingsbesluit van de Vlaamse Regering, dat wordt verwacht tegen eind september 2015. U kondigde dit aan, ik had graag geweten wat de stand van zaken in dezen is. Deze vraag sluit in mijn ogen aan bij de voorgaande, maar als het volgens u toch een andere vraag is, heb ik daar ook begrip voor.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Kennes, het is al een tijdje geleden dat u uw vraag hebt ingediend. Ik ben blij dat u niet bent ingegaan op de vele negatieve commentaren die er toen waren.

U vroeg een aantal concrete gegevens over de responsgraad en dergelijke. Ik kan u vertellen dat de phishing-test e-mail werd verstuurd naar 15.133 personeelsleden en dat er 3118 personen de mail hebben gelezen. 341 personen hebben de mail geopend, ze hebben dus doorgeklikt. Bij dezen kan ik in de beslotenheid van deze vergadering ook melden dat meerdere mensen van mijn kabinet dat hadden gedaan, ondanks de affiches die in elke gang en in de liften hangen met de boodschap 'Klik jezelf niet bloot'. Ook op mijn kabinet heeft er zelfs iemand naar de politie gebeld...

Het beoogde effect bepalen, is in dezen natuurlijk een beetje moeilijk. We hebben de mail onmiddellijk teruggetrokken. Het regende immers klachten, niet alleen van Thalys, ook van medewerkers die heel ongerust waren. Een echt effect van de test kunnen we u dus niet geven.

Voor alle duidelijkheid: er zijn echt wel fouten gemaakt. Het feit dat Thalys niet op de hoogte was, kan niet. Het kan zeker niet dat met een actie van de Vlaamse overheid zo'n belangrijk bedrijf, of een bedrijf tout court, niet wordt ingelicht. Dat is niet goed, maar we kunnen natuurlijk altijd leren uit onze fouten. "Elk nadeel heb zijn voordeel", om het met de woorden van Johan Cruijff te zeggen. Ondanks alle negatieve publiciteit – ik laat in het midden of dat nu al dan niet aan de komkommertijd lag – zijn er zich nu veel meer mensen bewust van het feit dat ze op een andere manier met mails moeten omgaan. De phishing-mail is in die zin een voorbeeld.

Mijnheer Kennes, u vraagt of we lessen hebben getrokken voor de volgende campagnes en in het licht van het algemene ICT-veiligheidsbeleid. De campagne, die niet echt een groot succes was, en de testmail bewijzen wel dat wij als Vlaamse overheid absoluut kwetsbaar zijn ten gevolge van het gebrek aan bewustzijn en het gebrek aan vaardigheden om deze e-mails te herkennen en ze te negeren. Ik kan u wel zeggen dat het echt wel duidelijk was. Het e-mail adres was al fout, ik geloof dat er 'vlaanderen.vlaanderen.be' in stond. Het was echt wel heel duidelijk dat de moderne mens anno 2015 toch wel onvoorzichtig met mails omgaat. Phishing-mails zijn er natuurlijk niet alleen als test van de Vlaamse overheid, ze zijn er jammer genoeg ook in de realiteit en die zijn minder goed bedoeld van opzet.

Ik kan u ook wel zeggen, mijnheer Kennes, dat we bij de toekomstige oefeningen, die we zeker nog zullen houden, beter moeten nadenken over alle mogelijke manieren waarop de personeelsleden zouden kunnen reageren. Ik gaf u het voorbeeld van mensen die naar de politie belden, maar ook de 1700-lijn werd overrompeld, ook bankdirecteurs werden gebeld. Dat was echt niet oké. Ook het tijdstip om een oefening te doen, moet goed overwogen worden. Nu was het in de vakantie, dat is misschien leuk voor de media om er een komkommer van te maken, maar zo bereiken we natuurlijk geen al te groot personeelsbestand.

Ik kan u ook aankondigen dat er een nieuwe campagne komt in oktober over hoe men op een zo veilig mogelijke manier een wachtwoord kiest. Veel mensen kunnen daar volgens mij nog iets van leren. Ik denk dat veel mensen voor alles hetzelfde paswoord gebruiken – om mezelf niet bij naam te noemen.

U stelde ook een vraag over het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV). De samenvoeging is gepland vanaf 1 januari 2016. Bij mijn weten – maar ik heb me helemaal niet voorbereid op deze vraag – zitten we nog altijd op schema en zal dit lukken. We zitten momenteel voor advies bij de Raad van State. We zitten dus perfect op schema.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, de minister wijst er terecht op dat er ook goede lessen uit kunnen worden getrokken. Als het bewustzijn over de kwetsbaarheid groter geworden is, dan is het uiteindelijke doel bereikt. Ik begrijp dat niet alles juist gemeten kan worden. Een volgende actie over paswoorden lijkt me inderdaad heel nuttig. Het probleem is gekend, heel veel mensen nemen risico's. Ik ben blij te vernemen dat een en ander in verband met het AGIV op schema zit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de personeelsmobiliteit tussen gemeente en hulpverleningszones – 2988 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, een voordeel van ons systeem is dat we in het parlement met nog andere petjes op kunnen zetelen. Ik ben deze problematiek tegengekomen in de hulpverleningszone waar ik voorzitter van ben. Ik heb dit besproken met de vakbonden die onderhandelingen voeren en mij gesignaleerd hebben – in het kader van de rechtspositieregeling – dat dit in Vlaanderen een probleem is. Er bestaat onduidelijkheid in verschillende zones en gemeenten. Aangezien het een algemeen probleem is, vind ik het relevant om het hier aan te kaarten.

Personeelsmobiliteit is op zich een goed punt. Uit alle beleidsnota's en -brieven blijkt dat de Vlaamse overheid daarachter staat. Het is een instrument voor een goed personeelsbeleid. Het is efficiënt. Het biedt mensen de kans om naar andere besturen over te stappen. Het laat besturen toe knowhow en expertise bij andere besturen te halen. Het is een systeem waar voor de verschillende partijen goede elementen in zitten. Het biedt loopbaanperspectieven en uitwisseling van kennis. Er zijn meer uitdagingen, dat zijn zaken waar we allemaal achter staan.

Het is aangewezen om dat in de breedste zin van het woord te garanderen. Er is tussen gemeenten, provincies en Vlaanderen al een en ander geregeld. Maar nu zijn er nieuwe hulpverleningszones opgedoken. Ze hebben een rechtspersoonlijkheid sedert 1 januari van dit jaar. Vele werken nu nog met gedetacheerd personeel en zijn bezig met de regeling van de rechtspositie. Als dat afgerond is voor hun administratief personeel, niet het operationele brandweerpersoneel, rijst de vraag of ze de mobiliteit daar kunnen inschrijven. Die mensen zullen moeten kiezen: overstappen naar de hulpverleningszones waar ze nu gedetacheerd zijn of bij het gemeentebestuur blijven. Misschien moet de zone dan nieuw personeel aanwerven en zit het gemeentebestuur met overtalig personeel. Als dat niet doorgaat, kunnen zowel de zones als de gemeenten nadelige gevolgen ondervinden.

Het model van rechtspositiebesluit dat door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) werd uitgewerkt – geactualiseerd net voor de zomer – neemt de mogelijkheid op tot mobiliteit tussen de hulpverleningszones en de gemeente. Dat is het standpunt waar ik naartoe wil. Ze stellen daarbij dat de hulpverleningszones zelf de rechtspositie van hun personeel mogen regelen voor zover de federale overheid dit niet geregeld heeft, de brandweer is immers federaal. Er zijn dus heel wat vrijheden mogelijk voor de hulpverleningszones.

Dat betekent dat de gemeente – dat moet bij de gemeente ingeschreven worden – via de procedure van de externe personeelsmobiliteit personeel van de hulpverleningszone kan aanwerven en dat de hulpverleningszone via de externe personeelsmobiliteit personeel van andere overheden kan aanwerven als het gaat om niet-operationele functies. Het rechtspositievoorbeeld van de VVSG wordt door heel wat gemeenten effectief gevolgd. De vakbonden die in de verschillende zones onderhandelen, zeggen mij dat het Agentschap Binnenlands Bestuur gezegd heeft dat dat voor de hulpverleningszones niet mogelijk is. De naam van de ambtenaar die dat gezegd heeft, is zelfs genoemd. De hulpverleningszones zijn niet opgenomen volgens hem, en wat de VVSG uitgewerkt heeft, is in de praktijk niet mogelijk. Als een gemeente beslist om dat in te schrijven, moet dat worden geschorst.

Minister, hebt u de nodige initiatieven genomen om te voorzien in de reglementaire basis om wederzijdse personeelsmobiliteit tussen gemeenten en hulpverleningszones mogelijk te maken? Zo niet, wat zijn de mogelijke obstakels? Binnen welk tijdsbestek gaat u daartoe de nodige initiatieven te nemen? In welke mate bent u op de hoogte van gemeenten die dergelijke personeelsmobiliteit reeds in hun eigen rechtspositieregeling hebben opgenomen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik zal beginnen met een van uw laatste woorden. U vraagt naar mijn initiatieven om wederzijdse mobiliteit mogelijk te maken. U hebt erop gealludeerd: u weet dat iemand die overstapt van de gemeente naar een hulpverleningszone onder federale bevoegdheid valt. U zei zelf dat het een federale verantwoordelijkheid is. Wie van een hulpverleningszone naar een gemeente overstapt, komt onder Vlaamse regelgeving terecht.

De Vlaamse Regering is bevoegd voor de rechtspositie van het gemeentepersoneel. Ik kan voor de wederzijdse mobiliteit wel iets doen, dat vind ik belangrijk. De mobiliteit van de hulpverleningszones naar de gemeenten moeten we nog regelen, daar zijn we volop mee bezig.

We hebben een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering nodig. We hebben al een procedure lopen om alle organieke decreten te wijzigen zodat de gemeenten veel meer autonomie en ook ruimte en bestuurskracht krijgen voor hun personeelsbeleid. Belangrijk hierbij is, mijnheer Kennes, dat de onderhandelingen over het ontwerp van decreet dat ministerieel is goedgekeurd op 26 juni 2015 momenteel in Comité C1 lopen. Dat is goed. Ook het besluit dat de externe mobiliteit zal regelen, wordt dan bekeken. Er zal worden nagegaan wat de mogelijkheden zijn om meer externe mobiliteit vast te leggen, bijvoorbeeld naar alle overheden.

Ik kan u geen cijfer geven van het aantal gemeenten dat een externe personeelsmobiliteit heeft ingeschreven, dat is een federale bevoegdheid. Van de omgekeerde beweging, van gemeente naar hulpverleningszone, heb ik evenmin cijfers. We zijn onze rechtspositieregeling en alle decreten aan het aanpassen zodat de externe mobiliteit om naar een gemeente te komen, geregeld wordt. Om van een gemeente naar een hulpverleningszone te gaan, zal de federale overheid nog een initiatief moeten nemen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Uw antwoord bevestigt dat het momenteel een knelpunt is. Ik ben blij dat de onderhandelingen lopen en dat u eraan wilt werken. Het is belangrijk om het federale beleidsniveau ook te sensibiliseren zodat dat aan hetzelfde tempo gebeurt. De betrokkenen komen van een Vlaams in een federaal kader terecht, maar vaak zitten ze gewoon op hun zelfde stoel en

doen ze hetzelfde werk, alleen is de inkanteling in de hulpverleningszones gebeurd. Voor hen is het niet evident om in een heel andere wereld terecht te komen. Ik hoop dat de onderhandelingen vlot verlopen en de personeelsmobiliteit spoedig geregeld kan worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.